Az OSZK átáll a MARC21 használatára

2012/10/02

Az Országos Széchényi Könyvtár és a Könyvtári Intézet közös közleménye a MARC21 bibliográfiai adatcsere-formátumra történő áttérésről.

Az *Országos Széchényi Könyvtár* (a továbbiakban: OSZK), illetve a 6/2000. (III. 24.) NKÖM rendelet értelmében az OSZK részjogkörű belső szervezeti egységének tekintendő *Könyvtári Intézet* (a továbbiakban: KI) törvényben foglalt feladata a könyvtári és rokon területi módszerekre vonatkozó szabványok, szabályzatok elkészítésének kezdeményezése és kidolgozása (1997. évi CXL. törvény, 60. § (1) e)). Emellett az OSZK hatályos Szervezeti és Működési Szabályzata [1] úgy rendelkezik, hogy a KI a törvényben rögzített szabványosítási feladatai mellett koordinátori szerepet tölt be a hazai könyvtári szabványosítási tevékenység területén (SZMSZ, 4.7.1 e.)).

Az említett feladatokból fakadnak az OSZK – alapelvekként is felfogható – céljai, úm.:

1. a nemzetközi könyvtári szabványok és szabványalkalmazások magyarországi meghonosításának előmozdítása;
2. a könyvtári szabványosítással összefüggésben lévő hazai lokális, intézményi igények feltérképezése, nemzetközi szintű képviselete.

E kettős cél tudatában az OSZK vezetősége úgy döntött, hogy a bibliográfiai és besorolási rekordok adatcsere-formátumának tekintetében a jövőben eltekint a *HUNMARC* fejlesztésétől, és a *MARC21* [2] kommunikációs formátum nemzeti könyvtári alkalmazása és magyarországi meghonosítása mellett teszi le voksát.

E cél megfogalmazásakor a következőket tartottuk szem előtt:

- a bibliográfiai adatok nemzetközi cseréjének gördülékenyebbé tétele, a nemzetközi együttműködésekben való hatékony részvétel szükségessé teszi a könyvtári szabványhasználat nemzetközi tendenciáihoz való igazodást, amely a magas szintű interoperabilitás feltétele;
- az utóbbi évtizedben olyan jelentős nemzeti gyűjtemények álltak át a MARC21 használatára, mint a British Library, illetve az osztrák, a német és a cseh nemzeti könyvtár;
- az áttérés egyszerre szolgálja a nemzetközi bibliográfiai adatokhoz való könnyebb hozzáférést és a magyar vonatkozású gyűjtemény „láthatóságát”;
- a MARC21 formátumot használó könyvtárak közösségéhez való tartozás egyfelől jelenti a formátum fejlesztése nyújtotta előnyökből való folyamatos részesedést, valamint lokális igényeink, tapasztalataink hathatós képviseletét a formátum fejlesztése terén;
- a formátum elterjedtségének köszönhetően a könyvtári rendszerek széles köre alkalmas az adatmigráció hatékony kivitelezésére.

Az Országos Széchényi Könyvtár és a Könyvtári Intézet vezetősége

2012/10/02 - 13:44

Forrás webcím: https://oszk.hu/hirek/az-oszk-marc21

Hivatkozások:
[1] http://www.oszk.hu/sites/default/files/Szervezeti_es_mukodesi_szabalyzat_2011.pdf
[2] http://www.loc.gov/marc/
[3] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[4] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon